

4. Мініч І.М. Соціальні чинники і функції інфраструктури туризму: соціологічний аналіз: автореф. дис. к.с.н.: 22.00.04 – економічна соціологія. К.: Інститут соціології НАН України, 2002. – 16 с.
5. Щепанський Е.В. Науково-методичні засади стимулювання розвитку туристично-рекреаційного комплексу регіону: автореф. дис. к.е.н.: 08.10.01. К.: Науково-дослідний економічний ін-т Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, 2003. – 17 с.

Н.С. Артюхова

3-й рік навчання, Миколаївський національний аграрний університет,

Миколаїв

НОВІ ОБРІЇ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ НА МИКОЛАЇВЩИНІ

Історія взаємодії людства та навколишнього середовища нагадує багаторічну, безперервну, нескінченну війну. Протягом цієї війни людині уявилося, що по відношенню до довкілля вона може вести себе у якості царя, оскільки панує над ним, засвоює, перетворює, примушує його служити власним потребам. На сьогоднішній день, глобальні екологічні проблеми привертають увагу всього людства. Екологічна криза стала поштовхом до усвідомлення проблем екології та подальших дій в покращенні ситуації.

Екологічний туризм можна визначити як інтегруючий напрямок рекреаційної діяльності, спрямований на гармонізацію відносин між людиною та природним середовищем, що реалізується через екологізацію всіх видів туристичної діяльності, охорону природи, екологічну освіту та виховання. Туризм дає можливість цілісного бачення природи, людини і культури. Важливою умовою здійснення туристичної діяльності є наявність природно-рекреаційних ресурсів як екологічного середовища існування людини, що також формує екологічну культуру населення.

Поки зовнішній туризм у нокауті, а пляжі Українського Причорномор'я не витримують навали відпочивальників, чимало з нас згадали про зелений туризм. Туризм ніколи не повернеться до того, яким він був до COVID-19, він

вже не буде таким, як раніше, туризм стане набагато ближчим, більш місцевим. В майбутньому відпочивальники будуть триматися ближче до домівки, обмежуючи свої поїздки, при цьому ще більшої популярності набудуть національні парки. Майбутні туристичні сезони будуть найбільш локальними, зважаючи на те, що поширення коронавірусної інфекції у світі не йде на спад і зелений туризм – це один із варіантів для тих, хто все ж хоче вирватися за межі своєї квартири.

Миколаївська область вельми перспективна в плані розвитку зеленого туризму. Адже, в першу чергу, це дуже мальовнича місцевість. Поверхня області являє собою лесову рівнину, полого нахилена на південь. Її більшу (південну) частину займає Причорноморська низовина. На північ вона переходить у Подільську і Придніпровську височини (абсолютні висоти до 240 м), сильно розчленовані річковими долинами, балками і ярами. Тут ріки Південний Буг, Арбузинка, Мертвовід, Гнилий Єланець та ін., пробиваючи кристалічні породи Українського щита, створюють невимовної краси пейзажі. Велика рівнина Північного Причорномор'я дуже часто різко обривається до моря, утворюючи високий (до 20-40 м), ускладнений численними зсувами мальовничий берег. Особливу привабливість півдню області надають лимани – затоплені гирлові ділянки річкових долин. Зв'язані з морем Бузький і Березанський лимани, що нагадують морські затоки, та ізольований Тилігульський лиман, водна гладь якого, звиваючись витягнулася з півдня на північ майже на 80 км, вдихають життя в сумовитий пейзаж сухого степу.

Найбільш повне й оптимальне задоволення туристських потреб у Миколаївській області здійснюється через розгалужену систему засобів розміщення, що проходять процедуру підтвердження відповідності міждержавним стандартам, правилам обов'язкової сертифікації готельних послуг та послуг харчування. Миколаївську область можна відвідувати не тільки через її Чорноморське узбережжя. Від Мигії до легендарного острова Березань у Чорному морі територією області пролягли туристичні маршрути, під час яких автобусні переїзди, пішохідні переходи поєднуються із водним слаломом, кінними переходами, рафтингом, яхтингом. Велика кількість

об'єктів туристичного інтересу, а саме: музеїв, пам'яток історії, архітектури та монументального мистецтва створює чудові умови для проведення екскурсійної діяльності і розвитку внутрішнього туризму.

Справжньою окрасою Миколаївщини є її природо-заповідний та природоохоронний фонд. На сьогоднішній день на території Миколаївської області знаходяться частина Чорноморського біосферного заповідника, два Національних природних парки «Бузький Гард» (регіональний ландшафтний парк «Гранітно-степове Побужжя») та «Білобережжя Святослава» (регіональний ландшафтний парк «Кінбурнська коса»), один природний заповідник (Єланецький степ), два регіональні ландшафтні парки (Приінгульський та Тилігульський) та 46 заказників.

Миколаївщина належить до областей, у яких туризм розглядається як один зі стратегічних напрямів регіонального розвитку. Раціональне використання природних і культурно-історичних ресурсів дасть змогу уникнути багатьох негативних наслідків масового туризму, а доходи від еколого-туристичної діяльності зроблять значний внесок у соціально-економічний розвиток регіону.

Науковий керівник: В.М. Курепін, старший викладач

А.В. Атамась

4-й рік навчання, Університет митної справи та фінансів,

Дніпро

ПРОБЛЕМАТИКА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ В ТУРИЗМІ

Все більших обертів в сучасній системі ринкової економіки набирає туристична інфраструктура як одна з динамічних та високоприбуткових галузей світової економіки.

Характерною рисою туризму являється наявність великої кількості суб'єктів, серед яких турагенти, туристичні підприємства, туроператори. Кожен із суб'єктів бере безпосередню участь у процесі формування та реалізації